

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
з дисципліни «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО
ТАНЦЮ»**

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

За спеціальністю 024 «Хореографія»

Галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Кваліфікація: бакалавр хореографії

Освітньо-професійна програма – Хореографія

Кількість кредитів – 10 (300 год.), з них: аудиторних – 192 (12 год. лекційних, 180 год.- практичних); самостійної роботи студента – 108 год.

Форма навчання – денна, заочна

Рік підготовки -1,2

семестр -1,.2,.3.4

Компонент освітньої програми – основна

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

**Керівник курсу – Шевченко Олена Мирославівна . Дідик Наталія Борисівна
викладачи кафедри хореографії та мистецтвознавства.**

Контактна інформація: Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11 (головний корпус) і 79005, вул Дж. Дудаєва, 8, кафедра хореографії та мистецтвознавства. м. Львів.
e-mail: elenasheva@gmail.com

Затверджено на засіданні кафедри хореографії та мистецтвознавства

Протокол № 1 від 19 серпня 2024 року

Опис дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 024 Хореографія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і методичні основи викладання класичного танцю.

Міждисциплінарні зв'язки: теорія та методика викладання класичного танцю пов'язана з наступними предметами:

- мистецтво балетмейстера;
- народно-сценічний танець;
- український народний танець;
- історія мистецтва (театру, хореографії, костюму).

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» є надання студентам ґрунтовних знань із методики викладання даної дисципліни, композиційної побудови класичного танцю, формування практичних навичок та умінь виконання та викладання класичного танцю.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» є:

1. ознайомлення студентів з основними поняттями дисципліни, оволодіння французькою термінологією;
2. вивчення методики побудови уроку класичного танцю;
3. оволодіння знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для самостійної педагогічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- основи формування системи викладання класичного танцю;
- методику побудови уроку класичного танцю, принципи його музичного оформлення;
- методику створення комбінацій, етюдів;
- специфіку викладання класичного танцю в навчальних закладах та хореографічних колективах різного спрямування;

вміти :

- виконувати вправи екзерсису біля станка та на середині залу;
- створювати навчальні комбінації біля станка та на середині залу;
- провести частину уроку на практичних заняттях.

Навчальний контент

Назви змістовних тем	Розподіл годин			Результати навчання
	Разом	Лекц./ практ.	Сам. р-та	
Тема 1. Становлення системи класичного танцю. Класичний танець як історично обґрунтована система викладання основ хореографії.	4	2/0	2	Зародження балету XVI-XVII ст. Королівська академія танцю. Історія виникнення термінології класичного танцю. Балет, як самостійний вид сценічного мистецтва. Історія розвитку шкіл. Історія українського балету. Система викладання класичного танцю за Цветковою Л.Ю.. Виразні засоби класичного танцю. Основні вимоги класичного танцю. Класичний танець і музика.
Тема 2. Методика вивчення основних понять і рухів класичного танцю.	70	2/48	20	Основні поняття класичного танцю. Постановка корпусу. Положення корпусу. Опанування позицій ніг. Опанування позицій рук. Постановка голови. Структура уроку класичного танцю. Структура екзерсису біля станка. Партерна гімнастика, як підготовчий етап до екзерсису класичного танцю. Основні рухи класичного танцю та їх об'єднання в групи. Зв'язуючі та допоміжні рухи. Танцювальні кроки.
Тема 3. Прийоми розвитку рухів класичного танцю біля опори.	26	0/16	10	Продовження роботи над постановкою корпусу, рук, ніг, голови. Ускладнення вивчених рухів та елементів за рахунок зміни музичної розкладки та пошуків темпу виконання вправ. Розвиток сили ніг введенням у вправу releve на пів пальці. Розвиток координації рухів. Нові рухи, передбачені програмою. Виконання вправ в позах.
Тема 4. Методика вивчення основних вправ і поз класичного танцю посеред залу.	34	4/20	10	Структура екзерсису на середині залу. Положення корпусу epaulement. Port-de-bras (I, II, III, IV). Пози класичного танцю. Temps lie. Танцювальні кроки. Adagio і Allegro, як складові частини уроку класичного танцю.
Тема 5. Об'єднання рухів класичного танцю біля опори у комбінації. Принципи побудови комбінацій вправ класичного танцю біля опори.	32	2/10	20	Виконання вправ в позах. Ускладнення вправ за рахунок зміни опорної ноги. Чергування у комбінаціях повільних і більш жвавих музичних розкладок. Освоєння прийомів виконання рухів екзерсису на пів пальцях. Підготовка до виконання піруетів, поворотів на 360

				градусів. Методика вивчення розділу Adagio.
Тема 6. Прийоми розвитку класичного танцю посеред залу.	28	0/18	10	Поєднання окремих вправ у комбінації. Виконання рухів у позах із підніманням ноги на 45 градусів. Зміна опорної ноги в межах однієї комбінації. Виконання рухів екзерсису в повороті (en tounant). Port-de- bras (V,VI). Методика вивчення розділу Adagio. Методика вивчення розділу Allegro. Методика вивчення обертів.
Тема 7. Засоби виразності у класичному танці.	42	0/32	10	Розвиток координації рухів біля опори і посеред залу різних частин тіла. Включення до вправ екзерсису танцювальних кроків і por-de-bras. Ускладнення екзерсису біля опори за рахунок введення різноманітних поворотів і обертань, урізноманітнення сполучень, вивчення технічно складних рухів і елементів. Виховання виразності рухів та артистизму на уроках класичного танцю.
Тема 8. Підготовча робота педагога-хореографа до проведення уроку класичного танцю.	64	2/36	26	Класифікація уроків хореографії в залежності від педагогічних задач. Побудова уроку хореографії. Партерна гімнастика, її принципи і складові частини. Методика складання партерного тренажу. Методика викладання основних рухів класичного танцю. Принципи побудови комбінацій біля опори і посеред залу. Доцільне поєднання елементів при побудові комбінацій. Правила запису комбінацій. Виконання вправ за їх записом. Принципи музичного оформлення уроку хореографії.
Разом	300	12/180	108	

Формування програмних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 2 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК 2 - Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

СК 3 - Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК 4 - Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК 7 - Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК 8 Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК 9 - Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.

СК 10 - Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

СК 11 - Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК 14 - Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК 15 – Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Програмні результати навчання:

ПРН 7 - Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.

ПРН 8 - Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПРН 9- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 10 - Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПРН 11 - Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПРН 12 - Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПРН 13 - Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПРН 14 - Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

ПРН 16 - Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПРН 18 - Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПРН 19 - Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до: Положення ЛДУФК

http://www.ldufk.edu.ua/files/tekst_fail/dokumenty%20LDUFK/polozhennia_pro_opytuvannia04%2020.pdf

Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

Порядок оцінювання:

<http://repository.ldufk.edu.ua/>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Цвєткова. Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: Підручник.- К.:Альтерпрес, 2012.
2. Бєлявіна Н. Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін : підручник. Київ : НАКККіМ, 2019. 280 с.
3. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах Київ : Музична Україна, 1990. 256 с. 8. Бондаренко Л. Ритміка і танець у 1–3 класах загальноосвітньої школи. Київ : Музична Україна, 1972. 160 с.
4. Боримська Г. Самоцвіти українського танцю. Київ : Мистецтво, 1974. 136 с. 5. Вадясова Н., Чернець В., Шульгіна В. Мистецько-педагогічна школа видатного діяча української культури М. Вантуха . Київ : НАКККіМ, 2012. 150 с. 6. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю. Київ : Мистецтво, 1996. 494 с.
- 7.. Василенко К. Український танець : підручник. Київ: ІПК ПК, 1997.282 с. 13. Верховинець В. Весняночка. Київ : Мистецтво, 1979. 340 с.
8. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ : Музична Україна, 1990. 150 с. 15. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю : навчально-методичний посібник. Київ : ДАКККіМ, 2007. 303 с.
9. Голдрич О.С. Методика викладання хореографії. Львів : Сполом, 2006. 84 с. 10. Голдрич О. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів: Каменярь, 2002. – 64 с. 18. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
11. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Наукова думка, 1963. 235 с. 20. Забрєдовський С.Г. Педагогічні умови розвитку мотиваційної сфери студентів хореографічній спеціалізації в процесі фахової підготовки в вузі культури. /дис. ... канд. пед. наук 13.00.01. Київ: 1997. 179с. 12. Забута Б. Музичне забезпечення хореографічних постановок. Рівне : Волинські обереги, 2011. 195 с.
13. Іваницький А. Українська народна музична творчість. Навч. посібник. Київ : Музична Україна, 1999. 222 с.
14. Кривохижа А. Гармонія танцю. Кіровоград, 2007. 88с.
15. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посіб. ІваноФранківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2009. 260 с.
16. Загайкевич М. П. Українська балетна музика. Акад. наук. Укр. РСР, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М. Рильського. Київ : Наук. думка, 1969. 230 с. : нот
17. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахеян. Київ, 2001. 22 с. 5. Музичне оформлення уроку класичного танцю: метод. рек. / укл. Т. М. Чурпіта. Київ : КНУКіМ, 2001. 17 с
18. Тараканова А П. Танцюйте з нами. Навчально-методичний посібник для вчителів хореографії (1–4 кл) і керівників хореографічних гуртків (початковий

рівень загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2010. 160 с.

19. У вихорі танцю : методичний посібник. Розроб. А. Коротков, В. Похиленко, В. Короткова, та ін. Кіровоград, 2014. – 192 с.

20. Цветкова Л. Теорія і методика викладання класичного танцю. Робоча програма для студентів спеціалізації 7.020202 «Хореографія», спеціалізації «Народна хореографія». Київ, КНУКіМ 2003.58 с

Допоміжна

1. Шумілова В.В. Місце класичного танцю в системі хореографічної освіти. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів I Всеукр. наук.- творч. конф., Київ, 20 травня, 2013 р. Київ: НАКККіМ, 2013. С. 63-65.

2. Шумілова В.В. Серж Лифар: повернення із забуття. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів III Всеукр. наук. – творч. конф., Київ, 19 травня 2015 р. Київ: НАКККіМ, 2015. С. 59-62..

3. Шумілова В.В. Пріоритет національного аспекту у творчості А. Ф. Шекери. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів I Міжнар. наук.- практ. конф., Київ, 19 травня 2016 р. Київ: НАКККіМ, 2016. С. 60-64.

4. Шумілова В.В. Вплив реформаторських пошуків Михайла Фокіна на розвиток хореографічного мистецтва. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів II Міжнар. наук. – практ. конф., Київ, 19 травня 2017 р. Київ: НАКККіМ, 2017. С. 188-191.

5. Шумілова В. В. Методика виконання класичного танцю: метод. рек. до практ. занять для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 024 «Хореографія». Київ : НАКККіМ, 2019. 43 с.

6. Зихлинская Л.Р. Вторая ступенька. Практическое пособие по методике преподавания классического танца. Киев : Издательство Лира-К, 2017. 380 с. 7. Зихлинская Л.Р., Гончаренко И.Л. Третья ступенька. Практическое пособие по методике преподавания классического танца. Киев : Издательство Лира-К, 2021. 300 с.

8. Колесниченко Ю.В. Инструменты хореографа. Терминология хореографии. Київ: Освіта України, 2012. 660 с. 12. Колногузенко Б. Види мистецтв і хореографії. Харків, 2014. 319 с.

9. Лифар С. Спогади Ікара: монографія / Серж Лифар; Університетське видавництво ПУЛЬСАРИ. Київ, 2007. 192 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ЛДУФК, кафедральна бібліотека.
2. Читальний зал ЛДУФК.
3. Відкритий урок артистів балету Національної опери України. Майстер-клас Сиріла Атанасова. URL: <http://youtu.be/ITCNBgEYpp4> 5.
4. «Class Concert – Kiev Ballet, за участю учнів та студентів КДХУ». URL: <http://youtu.be/iKohbJx5cKQ>

Інформаційні ресурси інтернет

Відеоматеріали: хореографічна підготовка в художній і спортивній гімнастиці, акробатиці, фігурному катанні синхронному плаванні (матеріали YouTube) .